రామలింగేశ్వరా.

కవి:

తటవర్తి సూర్యనారాయణమూర్తి

జీనటపల్లి



మొదటికూర్పు 1000 ప్రతులు.

తణుకు

శారదాముద్రాక్షరశాలయందు ముద్రింపబడియె.

1938.

[వెల ౩ అణాలు.

రామలింగేశ్వరా





కాళీహృదయాబ్జసంతతనివా
సీభృంగ, బర్హిర్ముఖా
నీకాపత్తమహోపహాంగ, నుతవా
ణీధాతృశేషాహిసం
గా, కైలాసనివాసనద్వృషతురం
గా, దుష్టరక్షోవిభం
గా, కారుణ్యయుతాంతరంగ, ధవళాం
గా రామలింగేశ్వరా.

౧

భవ శంకర హర చంద్రశేఖర విరూపాక్షా క్రతుధ్వంసకా
శివ సర్వజ్ఞ వృషధ్వజా పశుపతీ శ్రీకంఠ గంగాధరా
భవబాధాహరణా నమోస్తుభవతే పాహిప్రభో పాహిమాం
దివిషద్భద్రవిధాయకా గిరిశ వందే రామలింగేశ్వరా.

3

నాళీకోద్భవసర్వనిర్జరజగన్నాథాయ తుభ్యంనమః
ప్రాలేయాద్రిసుతామనోసరసిజబ్రధ్నాయ తుభ్యంనమః
కైలాసాద్రినివాసభక్తకరుణాగారాయ తుభ్యంనమః
కాలేకంఠ! నమామి త్వచ్చరణయుగ్మం రామలింగేశ్వరా.

౪

ఘోరాఘాటవిదావపావకుఁడవై కాంప్రపిసుత్తారి దు
ర్వారత్మోగ్రధరవజ్రివై, మునిమనోరాజీవభృంగంబవై
స్మేరాంకూరరచజ్జగద్వ్రజుఁడవై చిన్మూర్తివై, యొప్పు నీ
వే రక్షించెదవంచు సమ్మతిఁ గృపాబ్ధీ రామ॥

౫

నిరతంబాత్మతమోనివృత్తికొఱకై నిర్వాణముంగోరె యె
వ్వరి కారుణ్యవిలోకనంబులకునై వాంఛింతురో భక్తి నె
వ్వరిపాదాంబుజతోయముందు మునుగం బ్రార్థింతురో ప్రా
పరమాత్ముండవు నీవ భక్తపరమాప్తా రామ॥ [జ్ఞులా

౬

నీకున్నీదగు భక్తవర్యులకుఁ గానీ యెగ్గులం జేయు వాఁ
డేకాలమ్మున నెందు డాగినను నేదోవారిఁ బ్రార్థించినం
గాకన్ మానదు వానికిన్ మరణమొక్కండైన రక్షింపఁగా
రాకుండన్ గని నీదుక్రోధము మహోగ్రా రామ॥

గేశ్వరా.

౭

నిను సద్భక్తి దలంచువానిని భవానీమానసాబ్జార్క చ
ల్లని కారుణ్యకటాక్షవీక్షణములన్ లక్షించి సంసారబం
ధనముల్ వాయఁగఁజేసి సౌఖ్యతతులన్ గల్పించి విశ్వేశ! ధ
న్యునిఁగాఁ జేయుదువంట- చేయుమటు నన్నున్ రామ॥

౮

అమలంబైన భవత్స్వరూపమును బ్రహ్మాదుల్ గనంజాల ర
న్న మహాత్మా! తెలఁబోయనైన వశమా నాకు నీదివ్య రూ
పముఁ, గొండంత మహత్త్వ దేవునకు లభ్యంబౌనె కొండంత ప
త్రి మహేశా! భజియింతు వాక్సుమములన్ శ్రీరామ॥

౯

నీమాహాత్మ్యము నీస్వరూపమును వర్ణింపంగ యత్నించుచో
నామామ్నాతుని దివ్యజూపునటులా నవ్వేధయున్ శేషుఁడున్
స్వామీ! నిన్ను నుతింపఁ జాలరనుచో శక్యంబె నాకొంట్లకున్
నామీఁదన్ గృపజూపవే సితికంఠా రామ॥

౧౦

జడుఁడన్ నీమహిమంబు నేనెఱుఁగ నాశాపాశబద్ధుండనై
పడియున్నాఁడను పాపకూపమున లోపంబున్న సైరించి నీ
యనుగుందమ్ములు గొల్చు మంచుటకు నిత్యంబైన సద్భక్తి వి
ద్యాడకుఁడన్నిలుపంగ గోతెటిని దేవా రామ॥

౧౧

శరణంటింగదు దిక్కుమాలిననునున్ సౌజన్యభావంబుతోఁ
బరిరక్షింపఁగరాదె దీనులను గాపాడంగ నెల్లప్పుడున్
బిరుదుం గంకణమున్ ధరించితివిగా వేదాంతవేద్యా మహే
శ్వర! నాపట్లను జూపవేమి దయది దేవా రామ॥

౧౨

రక్తిన్మానక నీపదద్వయము బూజ్ఞపట్టి చేగొల్చు, నా
భక్తుల్ శాశ్వతమైన బ్రహ్మపదముం బ్రాపింపఁగానేర్తు రే
శక్తిన్ మున్ను సమస్తనిర్జరులు సాక్షాత్కారముం గాంచిరో
భక్తత్రాణ యొసంగు మావరము దేవా రామ॥

౧౩

భవసంతాపము వాపజేయుటకు దేవా నీపదధ్యానసం
భవసంతోషము చాలు; సర్వార్థములౌ భాగ్యంబులెల్లప్డు ని
న్మివులన్ భక్తిఁదలంచువారలకు రానేరావుబాధల్; నశిం
పవు సౌఖ్యంబులు, భక్తహృజ్జలజభాస్వన్ రామ॥

౧౪

కలలోఁగాంచిన యర్థముల్ నిజములే కాంతాదిభోగంబులున్
నిలువన్నేర్చునె, భోగభాగ్యతతులున్నే జీవనంబెల్లవే
శిలఁ గాణాచియౌ లిప్తసౌఖ్యములకై ప్రారబ్ధదోషంబుచేఁ
దెలియంజాలరునిన్ను, దివ్యకరుణాబ్ధీ రామ॥

గేశ్వరా.

౧౫

నీకారుణ్యముచేత సర్వజగముల్ నిత్యంబులై యుండు న
శ్లోకాకున్న నశించు-లోకముఁ బుట్టింపంగఁ బోషింపఁగాఁ
బోకార్పంగ సమర్థుఁడీవ, కరుణాపూర్ణాంబుధీ శంకరా
లోకాతీతచరిత్ర; సంతతకృపాసాగరా రామ॥

౧౬

శోధింపంబడె నన్నిశాస్త్రములు విజ్ఞుల్ మెచ్చ నీవర్ణనల్
గాథల్ చెప్పఁగ నే నెఱింగితిని నిక్కంబైన జ్ఞానంబుచే
వేదోముఖ్యులెఱుంగఁ జాలని భవద్విశ్వాత్మకత్వంబు దు
ర్జ్ఞేయంబౌ విష్ణుఁడ నెట్లు నేనెఱుఁగుదున్ శ్రీరామ॥

౧౭

నిలయంబుం బ్రజితభాస్కరద్యుతియుతానేకప్రభారత్నని
శ్చలకైలాసము, వామలా సుమనసస్సంఘంబు, నీసేవకున్
ఫలమా భావింప ముక్తి-యిటులుండఁ గూడ మూఢా
తెలియంబోవమినిన్ను, భక్తపరమాప్తా రామ॥ [త్ములై

౧౮

సకలంబైన జగత్సమూహము వినాశంబౌను దద్వస్తువుల్
వికలంబౌనని మానసంబునఁగ యీవృత్త్యాదులన్ నత్య మిం
చుకయుం గొననీవు, పాపముననేచున్ దేవతాపూజలం
బౌకయుం జేసినమనిల్వఁబోము కతమేమో రామ॥

౧౯

ఇటులెవ్వేళల నీదుపూజలకు భూతేశా మనంబుండకుం
డుట ప్రారబ్ధపుదోషహేతువనుచుందోచున్ భవత్పూజసే
యుట జన్మాంతరలబ్ధపుణ్యఫలమే మో దేవతాభక్తసం
కటనాశా కరుణాలవాల-భసితాంగా రామ॥

౨౦

వైరాగ్యంబొకసాటి కల్గినను భావంబందసారంబు సం
సారంబంతయు మిథ్యయేయనుచు, ద్వతాన్నమర్థ్యమే మో య
కారస్వార్థములుప్పతిల్లు వెనువెంబాపరూపంబునం గ్రహిం
గారించంబడుమానసంబు ధవళాంగా రామ॥

౨౧

తొలిజన్మంబున జేసియున్న పనులిందుంగర్మరూపంబుతో
ఫలితంబంతయుఁబొందఁగానలయు దప్పాజేయశక్యంబె సం
కులభార్యాసుతమిత్రబంధుజనవర్గంబై భవాంభోనిధిం
దలమున్కల్గ జెలంగువానికి మహాత్మా రామ॥

౨౨

ప్రాజ్ఞుల్ వల్కుచునుందురెల్లపుడు 'సర్వంఖల్విదంబ్రహ్మ'నా
మజ్ఞానంబును దీనిమూలమున రజ్జుల్ త్రెంపిసంసారబా
ధాజ్ఞానంబును బాఱద్రోలి పరతత్వంబంచు బ్రహ్మాత్వముం
బ్రజ్ఞాచాతురి బొందుచుందురఁట భర్గా రామ॥

౨౩

సతతమున్ మానక జేయు నాజపతపస్స్వాధ్యాయ ధర్మప్ర
స్థిత కార్యంబులకన్న సత్యగుణమే శ్రేష్ఠంబు-తత్సాధనం
గతికంటెన్ భువిఁ బరోపకృతిముఖ్యంబౌచు భాసిల్లు వి
స్తృతమై యొప్పునహింసయందునఁ గపర్ది రామ॥

౨౪

అరిషడ్వర్గములన్ జయించి తతతృష్ణాతీతుఁడై యొప్పి భా
సుర తేజోమయునిన్నిరంజనపరంజ్యోతిస్స్వరూపంబునున్
స్థిరలీల జ్ఞానముచేఁ గనుంగొనుచు వర్తిల్లంగ వెన్వెంట ము
క్తిరమాసిద్ధికదోయి జీవులకు భృంగీ రామ॥

౨౫

ప్రతియాత్మన్ విలసిల్లు జీవుఁడె పరబ్రహ్మంబు రాగాదిసం
గతులన్వీడి జయించియింద్రియములన్ వర్తించుధన్యాత్మకుం
డతిసౌలభ్యముగా నెఱుఁగును దదీయంబైన జ్ఞానంబు వి
జ్ఞతయే మోక్షముగూర్చుజీవులకు నీశా రామ॥

౨౬

జరయుం జావును లేనిదాత్మ సుమినాశంబౌను కాయంబె సు
స్థిరమై యాత్మ చెలంగు నేవిధమునన్ జీర్ణంబులౌవస్త్రముల్
దొలఁగన్ నూత్నములన్ ధరించెదమె మృత్యుప్రాప్తి చే
నాత్మయా
కరణిన్ వేఱొకమేను జేయును శుభాంగా రామ॥

౨౭

యోగధ్యానములన్ నిరంతరము లభ్యాసించు నిన్నెంచు మం
త్రాగభ్యాసిత వేదమంత్రముల సంప్రార్థించియుం ద్వాత్రృపా
భాగుల్ కారఁట, కామ్యవర్జితమతిన్ భక్తిప్రధానాత్ములై
రాగాదుల్ పడనాడఁగావలయు రుద్రా రామ॥

౨౮

దారాపుత్రులు మిత్రబాంధవులు సంతాపంబు జేకూర్చ నా
ధారుల్, ప్రాణిఋణానుబంధనము చేఁదానట్టులనోన్యన్యాలం
జేఱన్ వచ్చుచునుండు వారిసుఖముల్ నిత్యంబులౌనంచు సం
సారాంభోధిమునింగినిద్దలఁప రీశా రామ॥

౨౯

నిరహంకారతఁగార్యముల్ సలుపుచున్నిత్యంబు లోకావనో
త్కర పాండిత్యకళాప్రగల్భతను నింగాత్యాయనీమానసాం
బురుహానందరసప్రదున్ వనిచు నిన్ బూజించుధన్యుండు సం
స్మరణీయార్యచరిత్రుఁడౌనుగద- యీశా రామ॥

30

సరసీజోదరుఁడున్ రమాపతియుఁగాఁ జెంబాటుకున్నట్టి త్వ
త్పరమాశ్చర్యమహాస్వరూపము నెటుల్ భావింపఁగాఁ జెర్తు నీ
చరణాంభోరుహ లేశమెల్లపుడుఁ దాల్చెంగోరితిన్ భక్తి నా
శిరమందున్, దయతో నొసంగుమదియే శ్రీరామ॥

గీశ్వరా.

* * * *

౩౧

అమలంబై యఘనాశకంబయి మహాత్మ్యంబై సురధ్యేయమై
సముదీర్ణప్రభావిశేషమయిమించన్ జాహ్నవీగౌతమీ
యమునానామాఖ్యనదీమతల్లు లనవద్యంబైనసౌఖ్యంబుఁ జే
యుమహాన్భారతివర్షమింపెసఁగుగాదా రామ॥

౩౨

హిమశైలంబదియుత్తరంబునను నదీశుండునానొప్పవిం
ధ్యముతాదక్షిణమందునిల్చి నిజదేశౌన్నత్యముంజెప్ప "తా
జమహల్" శిల్పితనంబుజాటఁ బరదేశంబుల్ సదాయాతుర
త్వముతోమిగ్రాఁగఁదలంచుచుండెఁ బరమాత్మా రామ॥

౩౩

ఈదేశంబు భవత్కృపామహిమచే నెల్లప్పు స్వాతంత్ర్యస
మ్మోదంబుంగనుచుండ, నేఁటికిదియే మోమాదు పాపంబొకో
కాదేనిన్ భరతోర్వి;తత్సుతులవిఖ్యాతప్రభావంబుచే
నేదోరీతిగసౌఖ్యముంగనదె-స్వామీ రామ॥

౩౪

దాతృత్వంబు, పరోపకారము, వచస్స్థైర్యంబుధర్మం బహిం
సాతత్వంబు, బహుప్రకారనిగమజ్ఞానంబు, మానంబు; సం
గీతం బాతతసాహితీపటిమ యున్నేర్పించెనూ కట్టిమా
మాతృక్షోణి భవత్పదాశ్రితముసుమ్మా రామ॥

౩౫

పరభూమీశులు 'రత్నగర్భ' యనిసంభావింపఁగాఁ జూచుచుం
డిరియీ దేశము నెట్టులెట్టులో, కరెన్సీమాత్రమేయిచ్చి బం
గరముద్రల్ గొనిపోవుచుండి రిటులం గావించుచుండంగ శం
కర:నీపుత్రులబ్రోవరాదొకో;పరాకా రామ॥

౩౬

సకలోర్వీతలమందుభారతము శ్రేష్ఠంబౌచుభాసిల్లు స
ర్వకళాపోషణమున్ స్వధర్మరతియున్ వర్ధిల్లు సత్యంబహిం
సకమైయొప్పచునుండు ధాన్యధనముల్ సంపూర్ణమైయుండు నేఁ
టికిసర్వమ్ము నశింపఁ జూచెదవ తండ్రీ రామ॥

౩౭

వరదా! భారతదేశమిట్టులఁ గృశింపం జూచుటల్ ధర్మమా
మఱినీకోటికయిట్టులున్నదియ సంభావింప నీపుత్రకుల్
నెఱసేమైనను జేసియున్న యెడ దానిన్ నీవు లెక్కింతువా
కరుణాంభోధివి కావ, కావవ;పరాకా-రామ॥

౩౮

నీసంతానము నిట్లునీకుతగునా నిత్యంబుపేక్షామతిం
గాసిం జేయుట;తప్పులున్నవనియే కానిమ్ము, దేవాదిదే
వా, సౌజన్యతఁ జూపికొంత బెదరింపం గావలెం గాని యే
దోసాకుంగొని శిక్ష సేయుదువ-బంధూ రామ॥

౩౯

సకలక్షోణివసించియుండెడిసమస్తప్రాణులంగూడఁ దా
వకసౌందర్యకళామహత్వమున్నదివ్యత్వంబుఁజొప్పించి స
ర్వకళాపూర్ణులఁ జేసికూడఁ దుదకీభంగిన్ సమస్తంబు నేఁ
టికినాశంబొనఱింతువా తగునె తండ్రీ రామ॥

౪౦

పరదేశస్థులు నేఁడుమా భరతసౌభాగ్యంపు రేయెండలోఁ
దిఱుగఁజొచ్చిరి; మాదుస్వచ్ఛతరకీర్తిస్ఫారనక్షత్రవి
స్ఫురదాకాశము వారికిన్ ముకురమై శోభిల్లు లోకేశ-మా
సిరులన్ మాకు లభింపఁజేయుము కృపన్ శ్రీరామ॥

౪౧

తలఁపన్ భారతదేశమిట్టులనితాంతంబైన దారిద్ర్యబా
ధలచే నుక్కిలిడస్సి నేఁడు నిజపుత్రశ్రేణికిం గూడుగు
డ్డలుచేకూర్పఁగలేక నూరక యచూడంజొచ్చుటల్, త్వత్కృపా
కలితార్ద్రీకృతలన్ గ్రహించుటకునోఁగా రామ॥

౪౨

మాలో మాకెపుడుద్భవించునదో మాత్సర్య మవ్వేళ నే
తాళంజాలక మాసిసిల్ పలుగులెత్తంబూన నెచ్చోటికో
మాలోనుండిన చేవయుండదఱిగె మామానంబుపోకుండఁగా
నాలోచింపుము దేవదేవుఁడవు దివ్యా రామ॥

౪౩

జనియించెన్ భరతావనిన్ సకలరాజ్యక్షేమముం గోరి మా
వనిసత్యంబు-నహింసతోఁ గ్రమము దంచ్ గాంధీమహాత్ముండు చ
క్కని రాజ్యాంగవిచక్షణత్వమున లోకంబెల్ల నోహో యనన్
ఘనుఁడీవేయిటులుద్భవించితివ భర్గా! రామ॥

౪౪

భరతక్షోణినహింస-సత్యముల కెబ్భంగిన్ విఘాతంబు సే
కుఱకుండంగనుచుండు 'గాంధి' కవిముఖ్యుండౌ 'రవీంద్రుండు'
సురలోకోత్తరదివ్యభావకవితాశుంభత్త్రివేణీపవి [భా
త్రిరసోద్వృద్ధి స్వదేశగానమహత్త్వంబున్ సదాపాడు శం
కర, యిట్లున్నన మాకిదేమిగతి_భర్గా రామ॥

౪౫

భరతక్ష్మాస్థలి రాజకీయనిపుణుల్ 'పట్టాభి' 'దేశాయి' సు
స్థిరవాగ్ధురులు 'సత్యమూర్తి'ముఖరుల్ 'శ్రీనివాసు' 'రాజాజి;' 'జ
హ్వారలాల్' ముఖ్యులు వీరు పుంగవులు దేశారాధనాతత్పరుల్
వరలన్ ;నీకృపచేసుఖంబులిఁక రావా రామ॥

౪౬

సకలోర్వీతలవాసజీవతతికిన్ సౌఖ్యంబుఁ జేకూర్పఁ గా
టకముం బాపసమర్థులౌ రయితుబిడ్డల్ నేఁడు సుంతేనిగూ
టికి లేకుండఁగ నేడ్చుచుండి రిదితండ్రీ చూడవా వారికో
టికలంబూర్ణము సేయనెంచవ కపర్దీ రామ॥

౪౭

నానాటన్ దగవ్రొత్తక్కపన్నులు సమానంబై నమామూళ్లచే
నానాకీతుల బాధలంబొఅలంబాణాంబుల్, దినందిండియున్
మానంబున్ నిలబెట్టుగుడ్డను ఖరి పంజాలకున్నారు స్వా
మీ నీపుత్రుల-రైతుబిడ్డలక తేమీ-రామ॥

౪౮

సతతంబాగమశాస్త్రచర్చయు ననాచారక్రియాధ్వంసనం
బతిసత్యవ్రతదీక్ష యెట్లనంలు సేద్యంబట్టులే యిప్పభా
రతదేశంబున దీనివృద్ధికొఱకై 'రంగా'దులున్నారు త
ద్ధితముం జేయుమి హేకృపార్ణవ-కపర్ది రామ॥

౪౯

భూతేశు డవునీవు నీవలె జగంబున్ భూతజాలంబులం
జేతో మోదమునొంద జేయుటకు సంసిద్ధుల్ స్వదేశస్థులా
రైతుల్ మీరుపరస్పరాప్తులగుటన్ రావేమి తత్కష్టనం
ఘాతంబుల్ తొలంగించిసౌఖ్యములొసంగన్ రామ॥

౫౦

ధర నీసంతతిసౌఖ్యమొందుటకుగాదా అన్యదేశాలలో
దొంతరంజాలని'కోహినూరు'మణినెంతో ప్రేమనందిచ్చిదే
శరమావృద్ధికి పని'రత్నఖని'గాసంసిద్ధిగావించి యీ
కరణిన్ సర్వము రిత్త సేయుదువ-భర్గా- రామ॥

౫౧

గనులా నిత్యముగోట్లకాంచనమొసంగంగల్గుఁ; బాధోధులా
మణిముత్యంబులు రత్నరాజంబ్రిసవి: పగల్గ మాధారుణీ
వనులా చైత్రరథంబు నందనములన్ భంగించు మాభారత్తో
ర్వ్యని లేకుండిన దౌర్భాగ్యమైనఁగలదా శ్రీరామ॥

౫౨

జనులా శౌర్యగభీరధర్మపథసంచారుల్ స్వకీయంబులా
పనులా స్వోపరోపకారగుణసద్భావమ్ము లేనట్టిదం
గినులా దివ్యసుధారసప్రసవముల్, కించిత్కృపాలేశముం
చినచో మాపయినీవు, లోటుగలదా శ్రీరామ॥

౫౩

స్వామీ! యేమిది నేఁడు మాభరతదేశఖ్యాతి నిస్సారమై
నామంబైనను లేకపోయె నిటులానాఁడున్న మాశక్తులా
హా! మూర్ఛిల్లెనో మాదునాటిక సభ్యత్వంబు నమ్రమ్మయ్యెనో
ఏమో దీని నెఱుఁగఁ జెప్పుమి కృపాబ్ధీ రామ॥

౫౪

మాదేశీయపరిశ్రమల్ తొలఁగి సంప్రదాయ రీతినా
నాదేశంబులకుంబ్రయాణమగుచుండం దిండియున్ గుడ్డయున్
లేదే యుంచిపుడేప్పుమాకు మొఱలాలింపంగ రావేమి మా
యీదైన్యమ్మును బాపనెంచవిది యేమీ! రామ॥



౫౫

ఈనాఁడున్న ప్రభుత్వ వైఖరిని మాయావిన్న పంబుల్ వినం
గా నీకున్ వలెనో 'సిఫారసు' స్వసంతాన క్రియాదక్షతా
నూనత్వమ్ము నెఱుంగ రే - విబుధ బంధుల్ గారో మా వార ల
ల్లైనం గూడను ధర్మమా నెయిటు చేయన్ రామ॥

౫౬

అతికారుణ్యరసోల్బణుండవు గదా యీనాఁటికా నాఁడు భా
రతదేశ ప్రభమునన్ విపజ్జలధుముల్ క్రిమ్మంగ నీవింతయుం
బ్రతిగావింపఁదలంపవేమి అదిగో బర్హిర్ముఖ శ్రేణి చిం
తితమై కన్నడుచుండె నేలకో - కపర్ది రామ॥

౫౭

క్రతువుల్ చేసియు నారతంబును హవిర్భాగంబులందిచ్చి దే
వతలం దత్పతులన్ సమృద్ధిగ భుజింపం జేయు మా దేశపున్
స్థితిలో కంబుఘటింప నీకరుణకై చింతించుచున్నారు దీ
నత వాపంగలదిక్కు నీవను చనంతా రామ॥

౫౮

దారవై నేఁడు మహమ్మదీయులను హిందూజాతిలోనం బర
స్పరవైషమ్యము లెల్ల సాంఘిక పరిష్కారమ్మునం దీర్చి యొం
డొరులన్ సోదరబుద్ధితో మెలఁగునట్లుల్ సేయు భారంబు తీ
ర్పరివౌ నీ భుజపీఠిపై గలదు భద్రా రామ॥

౫౯

అమృతంబుంజలికించువాగ్ఝరి సుబోధానందసంజాత బా
ష్పమిళితాక్షియుగమ్ముఁజూడనమరుం బ్రాక్పశ్చిమాకాశ భా
గ్యమరీచీనిధి మాపురాకృతసుపుణ్యాంబోధిరత్నంబుత
త్త్వమహాదర్శనవేత్త జ్ఞాననిధి 'రాధాకృష్ణచంద్రుండు,' స
త్యముసాధింపమె సుంత నీకరుణగల్గన్ రామ॥

౬౦

జననంబొంది సమానదేశముననే సంపూజ్యహిందూమతం
బునె స్వీకారమొనర్చి నీదుచరణాంభోజాతముల్ నమ్మికొం
చును జీవించుచుఁదోటిసోదరులకెన్నో సౌఖ్యముల్ గూర్చువా
రిని నస్పృశ్యులటంచు గెంటఁదగునే శ్రీరామ॥

౬౧

ఒకచో మేనికిదాకఁగా ననలవిద్యుచ్ఛక్తు లవ్వేళనే
వికలంబౌనసులుల్ తలంపఁగన నస్పృశ్యంబులౌ శ్వానముల్
నకులంబుల్ దరిజేర్ప నెంచెదరు సానందమ్ముతో, సాటి వా
రికి అస్పృశ్యతజూపి త్రోయుదురుగా శ్రీరామ॥

౬౨

పురుషుల్ స్త్రీలను రెండుజాతులఁగదా పుట్టించియున్నా బర
స్పర కార్యార్థము జాతులేర్పడియె విశ్వప్రేమబోనాడి మ
త్సరపైశాచికతాండవంబున దరిద్రశ్రేణినత్యంతము
దఱుమఁజొచ్చిరి అగ్రజాతులమనే ధైర్యంబు గర్వంబుతో
గరుణాపాత్రుల మాలలంచు భసితాంగా రామ॥

౬౩

జనకుండివసమస్తజీవులకు నీశా సృష్టిలో హెచ్చుత
గ్గును గల్పించి మనుష్యజాతులకిటుల్ కొట్లాడఁగాఁ జేతువా
గానముల్ లేనిసవర్ణులా ఘనులు నీకున్ మాకు నాధారులా
జనులా మాలలవర్ణులాహా జగదీశా రామ॥

౬౪

నిన్నే దైవముగాఁగనమ్మినప్రజానీకంబు దారిద్ర్యపుం
బన్నమ్ముల్ వడుటా, విధర్ములై సురాపానంబునన్ మత్తులై
కిన్నల్ విప్లక జారులై తిరుగుమూర్ఖశ్రేణు లత్యంతసం
పన్నత్వమ్మునుబొందు టక్రమము దేవా రామ॥

౬౫

ఒకచోటన్ సుఖరాశి యొక్కెడ దుఃఖోద్వృద్ధి లత్యాధికా
ఁకి సౌధోపరిభాగవాసమును దారిద్ర్యంబుచేఁబొట్టకూ
టికి లేకుండుట నేడ్వనొక్కఁడుఁడు దండ్రీ చేతువా ధర్మమా
ప్రకటీభూతకృపాసముద్రుఁడవుగావా రామ॥

౬౬

భూకంపమ్ము విషూచి మారులనిశంబున్ జీవసంఘమ్ములన్
బోకార్పంగనుచిట్లుమానమునశంభూ యూరకున్నాఁడవా
లోకారాధ్యుఁడవై చెలంగుచుఁగృపాళుత్వంబుతో మాన్పవా
నాశంబియ్యదినానొనర్పవ అనంతా రామ॥

౬౭

మఱలంజూతుమెయెన్నఁడైననుమహాత్మా స్వేచ్ఛస్వాతంత్ర్య
ముల్

వఱలంగట్టున భాగ్యరాశులిటఁ బ్రోవంబో క నెచ్చోటికిం
గరుణాలేశము మాపయింబఱపవా కళ్యాణముల్ గూర్పవా
వరదా! భారము నీదెయంచు యును దేవా రామ॥

౬౮

బాలుండన్ భవదీయదివ్యకరుణా భావంబు సాధింపఁగాఁ
జాలన్ నాకృతిలో, భవత్కృపను లేశంబైనఁబొందంగ గా
రీలోలా, బలమున్న మాభరతధాత్రి పూర్వసౌభాగ్యముల్
మాలో జేర్ప వరంబు గోఱితిని దేవా రామ॥

౬౯

మును పేరీతిని భోగభాగ్యములు సంపూర్ణంబుగా నిండియుం
డెనో యేమైక్యతకల్గియుండెనో మృడానీనాధ! నేఁడట్లునీ
యనుకంపన్ భరతావనిక్షలిని జేయంగోఱితిన్ గాంధిదే
వుని కోర్కుల్ ఫలియింపఁజేయవలె శంభూ రామ॥

౭౦

స్థిరతన్ మాభరతోర్వి నైక్యతయు బ్రాచీనార్యసిద్ధాంతత
త్పరతం గాంచికర్మభూమి యని పెద్దల్ వల్కువాక్యంబు ను
ద్ధరణంజేసి యమర్త్యులాదిగసమస్తప్రాణులున్ సంతతా
దరదృష్టిం గనుసట్లు జేయుము మహాత్మా రామ॥

౨౧

మునుసీపైలిఖయించినారు శతకంబుల్ భక్తులెన్నన్నో ము
క్తినిగాంక్షించి; మహాత్మ భారతధరిత్రీ సౌఖ్యసంధానమే
వినయాంచించెద స్వార్థముందలంప దండ్రీ యట్లుగావించిమా
ఘనతన్ మాకొనగూర్పఁగాఁగలయుభర్గా రామ॥

౨౨

నినుసేవించెదనుర్వికోటి వృకసూచే వేల్పువిద్వేషులై
సను సాధింతురు స్వార్థముల్ సకలవిజ్ఞానాబ్ధి మా భారతా
వని తొల్లిటి స్వాతంత్ర్యతాసుఖసుసంపత్తుల్ గనుంగాకయా
మనవిం జేకొని చేయుమట్టుల మహాత్మా రామ॥

౨3

ఏదేశంబున జన్మమొందుటకు లోకేశాచ్యుతేంద్రాదిము
ఖ్యాదిక్పాలాధిపతుల్ సదాతలంతురో యాధ్వర్యభాగంబులె
ల్లదేశంబుననుండి పొందుదురో ఆయూకర్మభూమిన్ సుఖ
ప్రాదుర్భావము చేయఁగోరితిని భర్గా రామ॥

౨౪

యాతాయాత సురాధినాధులకు బ్రహ్మానందముంగూర్చువి
ఖ్యాత శ్రీపదనూపురక్వణితభోగైశ్వర్యరంగస్థలం
బాతిధ్యవ్యవసాయి ఆస్తికమతధ్యాతంబు పూతంబు మా
మాతృక్షోణి భవత్పదాశ్రితముసుమ్మా రామ॥

*   *   *   *

౭౫

సతతంబెట్టుల వారిమధ్య నివసించంగల్గుచున్నాఁడ వ
ద్భుతమైయొప్పును గ్రీష్మమందు సుఖమబ్బుంగాని కాకున్నయా
ఋతువుల్ కష్టములౌను గర్భగుడిలో నెల్లప్పుడున్ నీర మొ
క్కటితటాకమ్మునుండి వచ్చుగద భర్గా రామ॥

౭౬

రాకన్ మానినచో జలమ్ముటుల నీగ్రామంబు వైశ్వానరో
త్సేకంబౌనఁట, తొల్లి యాత్రిపురరాట్ శిక్షార్థమై బాణియు
గ్రాకారమ్మున వారిఁ జంపి ఆజీని వారూపుతో నీటిలో
శ్రీకంఠా వసియించెఁ బోలిచట శూలీ రామ॥

౭౭

శితికంఠా పూజసేయుచుండు రోదకం జీకాకుచే బిట్టు డ
స్సితివో కాక మతేమొ నిత్యమును విస్తీర్ణంపు లోకావళుల్
జతురత్వమ్మున సృష్టిచేయునెడ నాశబ్దాంబునెట్లోర్తు వీ
గతిదూరంబున నుండ హేతువెది భర్గా రామ॥

౭౮

అతిపుణ్యాత్మకులైన మాప్రజల సేవాభ్యర్చనాకృత్యముల్
దతకారుణ్యముతోఁ డఁగ్రైకొనఁగ మాధాత్రీమహత్వంబు వి
స్తృతమైయున్నది; గాకయున్న రజతాద్రిన్ వీడి యిచ్చోట నీ
గతి వాపంబొనఱింపనెంచెదవ భర్గా రామ॥

౭౯

తలపై జాహ్నవి నీటిలోనునికి శైత్యంబేమియుంగల్గదో
గళమందున్న హాలాహలోగ్రగరమా హాలాగ్నిజ్వాలికామాలిక
వలిచే దానిని బాపుకొందువొ తలంపన్ నీప్రభావంబు గ
ట్టులరాచూలిమగండ శక్యమగునెట్టుల్ రామ॥

౮౦

మాటాడుమ్ము ప్రపంచమంతయును నీమాహాత్మ్యమే మోసకా
చారుల్, నిర్భయపాపకర్ములు నహింసాసత్యకార్యోన్ముఖుల్
జారుల్ చోరులు నిండియుండి రెటులన్ సైరించియున్నావు రా
నేరాదా తలఁపింతనైన నిటు దండ్రీ రామ॥

౮౧

జాతుల్ కూడ స్వకీయధర్మములనుష్ఠానమ్ములన్ మానె నీ
చేతల్ నమ్మరు నాస్తికత్వమెదలోఁ జేపట్టి విత్తంబు వి
ఖ్యాతింగూర్చుచునుండె వేదవిహిత వ్యాపారముల్ మానె సా
మీ తాటస్థ్యమ యిట్టులుండినను ఏమిమ్మో రామ॥

౮౨

పరిరక్షింపఁగ సాధుపుంగవుల శిష్టదుష్టశిక్షార్థమై
ధరణిన్ ధర్మపునఃప్రతిష్ఠకొఱకై తత్తద్గతింబుట్టి యు
ద్ధరణంజేతువు గోమహీసురుల సద్ధర్మమ్ము నీవంటి స
త్కరుణాపూర్ణులు నిల్పఁగావలయుఁగాదా రామ॥

౮౩

ఏరూపంబున నుందువీవనుచు నిన్నెంచగవచ్చున్ స్తనా
కారంబో యదిమేకపెంట్రికయొ మోగాలో మతింగుంచమో
ఏరీతిందలపోయఁగావలయు భూతేశా భవద్దర్శనం
బేరీతిన్ లభియించునాకు గరుణాబ్ధీ! రామ॥

౮౪

భువనంబుల్ జనియింపఁజేయఁగ స్వయంభూరూపముం దాల్చి కే
శవరూపంబున లోకముల్ నిలిపి తత్సంహారముం బార్వతీ
ధవరూపంబునఁజేసి భాసిలుమహాత్మా నీత్రిమూర్త్యాత్మసం
భవకారుణ్యము బ్రోచుఁగాతనను దేవా రామ॥

౮౫

శ్రీపద్మాహ్వదమేశసన్నుతజగల్లీలావినోదుండవై
పాపారణ్యదవానలుండవయి సద్భక్తాబ్జభానుండవై
ప్రాపుంగోరినవారినెల్లఁగృపన్ రక్షించి సంసార సం
తాపమ్ముల్ నశియింపఁజేయుదువుగాదా రామ॥



౮౬

ఎటులందాళుచునుంటివోయిచలి నిన్నేవేళ బాధింపదా
పటుశైత్యంబు నున్నివస్త్రములు గప్పంబోక మేనుండ లే
మటురాత్రింబగలున్ దిగంబరుఁడవై ఆశీతశైలంబుపై
నిటులొంటి వసియించుచుంటి వెటులన్ శ్రీరామ॥

౮౭

ధనదుండాప్తసఖుఁడు మేరుగిరినీ నీస్థానంబు దేవేంద్రము
ఖ్యనిలింపుల్ పదచారులంచితమనోజ్ఞాభూషితా భూషణ
క్వణనారంజిత సాంవ్రతీలసనత్వద్భాగ్యాలలామంబు మా
వని యీ బిచ్చఁపు వేసమేల భసితాంగా రామ॥

౮౮

కైలాసాద్రినివాసభూమియఁట నాకశ్రేష్ఠమాణిక్య భూ
పాలాలిత్యకిరీటసన్నమితదిక్చక్రాధినాథోత్తమాం
గాలాహిత్యపదాబ్జధూళి వఁటనాకాశ్చర్యమా నిట్టు లే
వేళన్ ముష్టికి దేవురించుట కృపాబ్ధీ రామ॥

౮౯

లీలంబ్రాజదువుల్ నిరంతరము వర్ణింపంగ భాసిల్లు నీ
కేలాయిట్టి విడంబనమ్ములభవా యీశానితోఁగూడినం
జాలంబోవక దారుకావన నివాసస్త్రీల భోగించుటల్
శాలేకంఠయివన్నియక్కజములౌఁగా రామ॥

౯౦

సకలప్రాణులబ్రోచువాఁడవఁట యాశ్చర్యంబు సంధిల్లెఁ దా
వకకారుణ్యముఁగోటి ఫల్గుణుఁడు సేవల్ చేయుచుండంగ వా
నికి నీవోడివరంబులిచ్చితఁట నీస్నేహంబు వాత్సల్యముం
బ్రకటీభూతముసేయఁగానిది నిజంబా రామ॥

౯౧

ఘనుకందాలిచి బిచ్చమెత్తికొను చెప్డున్ దీనతన్ వాడవా
డనుసంచారము చేతువేల శితికంఠా! బ్రహ్మహత్యామహా
ఘనివృత్తింగనఁగోటికావలయుఁ బ్రాక్తంత్రంబుదప్పింపఁగాఁ
జనునే యెట్టివానికైనను మహేశా రామ॥

౯౨

కరుణామూర్తి విగాకయున్న యెడ దిక్కింకైన హాలాహలో
త్కరవైశ్వానరకీలలెట్టులను మ్రింగంబూనికం జేతు వ
ర్ధిర! నీగొప్పతనంబుగాదు, గిరిజాదివ్యప్రభావంబు శం
కర, నీకన్నఁగృపార్ద్రమాజనని భర్గా రామ॥

౯౩

వలరాజేమియొనర్చె నగ్గతనిఁజంపంబాడియే నీకు వే
ల్పులుపుత్తెంచిరటంచునీవెఱుఁగవో పున్నెంబుగావింపఁగాఁ
దలఁపంగీడగునన్న నామొత యథార్థంబయ్యో నీవంటి పె
ద్దలకుంబెద్దకునిట్టి కార్యముల రుద్రా రామ॥

౯౪

కలుషాత్ముల్ సతతంబు నిన్మఁబచిలోకప్రాభవోన్నత్యముల్
కలకాలంబుస్థిరంబులంచుఁదలఁపంగాఁ బిమ్మటంగల్గువా
రలక్షైవస్థితిఁజెప్పగాఁదరమొ, ప్రారబ్ధంబట్టులంగట్టి మి
క్కిలి నేడ్పించగశక్యమేరికి బినాకీ రామ॥

౯౫

కడుఁ బుణ్యంబులొనర్చువారలకె వేగన్ వచ్చెఁగా జావు నీ
యడుగుందమ్ములు గొల్వబోక నటు సేయంబూను నీభక్తులన్
వడిదూషించెడు పాపులే బ్రతుకుచున్నాఁడం జూడ నాశ్చర్యమ
య్యెడు-భక్తార్తివినాశకుండ విది యేమీ · రామ॥

౯౬

ఏరీతిన్ భుజగంబునోటబడియున్ హింసింపఁగా నీగలం
బ్రారంభించునొ కప్ప యాకరణి కాలంబన్న సర్పంబుచేఁ
గాటింపంబడుచుండియున్ విషయతాకామ్యంబునం జిక్కె సం
సారానంతమహాంబుధిం బడితి నీశా రామ॥

౯౭

కాలంబంతయు నీయధీనమఁట కాఁగాఁ జిత్రవైచిత్ర్యపున్
లీలల్ జూపుచునుందువెల్లపుడు శూలీ దానిదప్పింపలే
రాలోకేశదివౌకసాధిపతులున్ వ్యామోహసంయుక్తులై
కాలంపున్ మహిమం బెఱుంగరఁట-భర్గా రామ॥

౯౮

నాసంప్రార్థన నీచెవిం జొరదొ నానాలోకసంరక్షణ
వ్యాసంగత్వముచేత నామొఱవినన్ భావింపవో కాకనా
దోసంబో, గిరిరాట్సుతాపరిణయాబద్ధుండవౌటనో యేల
లాసావాస! పరాకుచేతువిటు రుద్రా రామ॥

౯౯

కరుణాంభోనిధివై జగద్గురుఁడవై కాత్యాయనీభర్తవై
పరమామ్నాయసమూహసన్నుతుఁడవై భక్తప్రపోషుండవై
చిరసంపాదితపాపనాశకుఁడవై శ్రీశైలవాసుండవై
పరిరక్షింతువులోకజాలములు దేవా రామ॥

౧౦౦

త్రిదశశ్రోణిసురల్ సురాధిపతులున్ దేవర్షులున్ భక్తిఁ బ్రాఁ
జదువుల్ తోడనుతింపుచుండఁగ జగచ్ఛ్రేకంబుగాలింపనా
స్పదమైయొప్పుచుశీతలేక్షణములన్ సారించునీతాండవం
బది నాకిచ్చుత సర్వసౌఖ్యములు దేవా రామ॥

౧౦౧

కలికాలంబునఁ బాపులెక్కువగలెక్కల్ మీఱఁగానుందురం
దులకై వారలపాపజాలములువేత్రుంచంగ నీవెంచిప
త్ఫలముంగూర్పుటకై 'కలిన్స్మరణచేతన్ముక్తి నాధర్మమీ
యిలలోనిల్పితి వాహా యేమిక్రుప-స్వామీ-రామ॥

౧౦౨

పరమంబైనమహత్వమీవయె పరబ్రహ్మంబునీవే చరా
చరభూతాత్మకుఁడీవ మోహితమతిన్సంసారరంగస్థలిం
దెలివింతైన నెఱుంగకందిఱుఁగువానింగాచువాఁడీవ దు
ష్కరకార్యాచరణుండవీవ భవనాశా రామ॥

౧౦౩

కరిచర్మాంబరధారివై శిరమునన్ గంగావిభూషుండవై
హరిణంబొక్కకరంబుతో డమరుతో ఆస్త్రిశూలంబుతో
గిరిజాక్రోడనివాసివై కరుణతోఁ గిరిగంటివాల్జూపుతో
గిరిశాబోవుము భక్తిఁ గొల్చెదఁ బినాకీ రామ॥

౧౦౪

కలలోఁ గన్పడి వార్యయఁగా శతకముం గావించినావాజ్ఞ నీ
విలసద్దివ్యకృపాకటాక్షముల్ చేవిశ్వేశ! లోటుండు నే
జలజాతప్రభవాదిదేవతలకున్ శక్యంబుగాకుండు ని
న్గలలోనైననుగాంచుభాగ్యమొదవెంగా రామ॥

౧౦౫

సమసిన లోకములన్నియున్ నిలిపి విశ్వస్వామి తదర్థికణో
త్తమకార్యంబును జేయఁగాఁ 'దణుకు'నొప్పంగల్గు'పాలంగి'గ్రా
మమునన్ గోస్తనదీతటంబున జగన్మాంగళ్యసంధాయక
త్వముగాంక్షించి వసించియుంటివి మహాత్మా రామ॥

౧౦౬

కనఁగా హేయములైనవైనను మహాకాంతున్ సదాయేస్గుతో
లును ముప్పన్నెమెకంపుదోలు విడకెట్లుందాల్తు వక్లేకృపం
జని యీసారములేనినాశతకమున్ 'శార్దూలమత్తేభవృ
త్తనిగూఢంబున' గైకొనందగు ననంతా రామ॥

౧౦౭

ధనమూ లేదు భవత్పదాబ్జభజనధ్యానంబు రాబోదు, వ
చ్చిన దావ్రతయురాతుసీకబళమైజీర్ణించు సంసారబం
ధనముంద్రెంపఁగవీలుగాదు, సకలార్థప్రాప్తికైయాశ నా
శనముంగాదు- మఱెట్లుబ్రోచెదవో యీశా రామ॥

౧౦౮

ననునార్వేలనియోగివంశజుని నానాగ్రంథనిర్మాణద
క్షుని గౌండిన్యసగోత్రసంభవునిఁద్వచ్ఛుంభత్పదాంభోజచిం
తనునిన్ శ్రీతటవర్తివంశజు ననంతా సూర్యనారాయణా
ఖ్యుని బ్రోవంగ నిదిచ్చితింకృతిగనీకుఁ రామ॥



ప్రతులు వలయువారు :

తటవర్తి సూర్యనారాయణమూర్తి,

పాలంగి.

తణుకు తాలూకా,

(పశ్చిమగోదావరిజిల్లా)

యోగ నిద్రా శతకము